

კანონის სა განკარგულებათს შესრულებული

ამიერკავკასიის სოციალისტური ფედერაციული საბჭოთა რესპუბლიკის
მუშათა და გლეხთა მთავრობისა.

1928 წლის

ივნისის 16.

№ 15

განცხადება პირველი

ა/კ. ც. ა. კომიტ. საკანონ-
მდებლო კომისართან არ-
სებული კანონთა გამოქვე-
ყნების განცხადების შექ
გამოცემული.

ზ ი ნ ა ბ რ ს ი:

- მუშ. 148. 1-ლი საამიერკავკასიის ფინანსურულის დღესასწაულში მონაწილე მუშა-მოსამსახურეთა კომიტეტისაციის შესახებ.
- „ 149. ა/კსტსრ-ში კრძო კაპიტალის ხარჯით ბინების მშენებლობის წასახალისებელ ღონისძიებათა შესახებ.
- „ 150. ინსტრუქციი ა/კ ცენტ. აღმ. კ-ტისა და ა/კ. სახ. კ-თა საბჭოს მიერ „საზაფხულო და საზამთრო საძოვების სარგებლობისათვის ყველგან ა/კსტსრ ტერიტორიაზე ერთანი საჰექტარო-საკატეგორიო საიჯარო ფასის დაწესების შესახებ“ 1928 წლის აპრილის 30-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების შეფარდებისათვის.
- „ 151. გამომგონთა სამუშაოშე შესვლის წესის შესახებ.
- „ 152. ა/კსტსრ უმაღლეს ეკონომიკურ საბჭოსთან არსებული, მეტრული სისტემის შემომარცვები ამერიკავკასიის საუწყებათაშორისო კომისიის ლიკვიდაციის შესახებ.
- „ 153. დიდი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის განმახორციელებელ პირთათვის სა-გადასახადო შეღავათების მინიჭების შესახებ.
- „ 154. დიდი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის განმახორციელებელ სააქციო საზოგადო-ებათა წესდების დამტკიცების წესის შესახებ,
- „ 155. წიგნის გამოცემისა და წიგნის ვაკრობის საქმის მოწესრიგების შესახებ.
- „ 156. მუშა-მოსამსახურეთა დაქირავებისა, დათხოვნისა და შრომის სასყიდლის გაცემის სფე-როში უკანონ მოქმედებით მიყენებული მატერიალური წიანისათვის თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლების შესახებ.
- „ 157. სოფლიად საქონლის შემსყიდველ საწარმოთა რევისტრაციის წესების შესახებ.
- „ 158. ლითონისა და ლითონის ნაკრობის საგასაცემო ფასების დაწესების შესახებ.
- „ 159. 1928 წლის სამშენებლო სეზონში მშენებლთა შრომის ბაზრის მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ.

- მუხ. 160. ა/ქსტსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილის მოვალეობისაგან ამ. ე. ბ. გენკი-
ჩის განთავისუფლებისა და ა/ქსტსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილედ ამ.
ა. ხუმარიანის დანიშვნის შესახებ.

„ 161. ა/ქსტსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების 30 მუხ. „გ“ პუნ. შეცვლის შესახებ.

„ 162. სახელმწიფო და კომერციულ საჭარმოთა, დაწესებულებათა და საწყობთა სა-
ვაჭრო დარგის იმ მოსამასაზრებების მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ, რო-
მელთაც მინდობილი აქვთ ქანიშემოვრი ფასებულობა.

„ 163. შრომის უზრუნველისი გარემონტული დარღვევის დარღვითი მომუშავეთათვის არდალე-
ვების დროის განმარტივაში დანარჩენის კომეტის შესახებ.

„ 164. „რეინისგზისა და წყალსავალი გზის ტრანსპორტული დაზღვევის გადასა-
ხადის გამოსაადგარიშვებლად სამუშაო ხელფასის ცნების განმსაზღვრავი დადგრინდების
მე-2 მუხ. „ე“ პუნ. გაუქმების თაობაზე“ სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან
პრეზენტლი სოციალური დაწლევების საკავშირო საბჭოს მიერ გამოიყენელი დადგრინ-
დების ა/ქსტსრ-ში სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

„ 165. შრომის გმირთათვის და გარდაცვალებულ ან უგნიოუკვლიად დაკარგულ შრომის გმირ-
თა ოჯახის წევრთათვის პრემიის დანიშვნის წესის შესახებ.

„ 166. „სამხედრო სამსახურში გაწევულ და სამხედრო სამსახურში მყოფ მუშათა, მოსამასა-
ზურეთა და უმუშევართათვის შრომისა და სოციალური დაზღვევის დარღვითი მისაცემი
შეღავათების ინსტრუქციის შეცვლისა და დამატების თაობაზე“ სსრკ შრომის სახალ-
ხო კომისარიატის მიერ 1928 წლის ივნისის 27-ს თარიღით გამოცემული დადგრინ-
დების ა/ქსტსრ ტრირობიაზე სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტისა.

148. 1-ლ საამიერკავკასიონ ფიზკულტურის დღესაწაულში მონაწილე მუშა-მოსამსახურეთა კომპენსაციის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური ოლმასრულებელი კომიტეტი აღგენს:

1-ლ სამიერკავკასიო ფიზიკური კულტურის დღესასწაულში 1928 წლის ივნისის 23-დან ივლისის 2-დე—ამრიცხვითურთ—მონაწილე მუშათა და მოსამსახურეთათვის შენარჩუნებულ იქნეს სამსახურის ადგილი და საშუალო სამუშაო საშოგარი.

ამიერკავკისის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. კასიანი

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივნი ა. შავერდოვი.

1928 წ. ივნისის 20. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 142 №-ში 1928 წ. ივნისის 21-ს.

დადგენილება № 50 ა/კსოვის სახალხო კომისართა
საბჭოსი.

149. ა/კსფისრ-ში კერძო კაპიტალის ხარჯით ბინების მშენებლობის წასახალისებელ ღონისძიებათა შესახებ.

სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „კერძო კაპიტალის ხარჯით ბინების მშენებლობის წასახლისებელ ღონისძიებათა შესახებ“ 1928 წლის აპრილის 17-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების, თანახმად — ა/კსფს სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედგენილობაში შემავალი ოსპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს განსაზღვრონ მინიმალური ოდენობა იმ დიდი სახლებისა, რომელთა აშენებაც ანიჭებს მოქალაქეთ და კერძო იურიდიულ პირთ სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული დადგენილების 2—15 მუხლ. გათვალისწინებულ შემავათებს.

2. ნებართვას იმ საქციო საზოგადოების დაარსებისათვის, რომელიც მოქმედობს სახელმწიფო და კონპერატული კაპიტალის გარეშე და მიზნად 1-ლ მუხლში აღნიშნულ შესენებლობას ისახავს, უკეთუ მისი მოქმედების რაიონი ა/კსუსრ ფარგალს არა სცილდება, —გასცემი ა/კსუსრ შედგენილობაში შემავალი იმ რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, რომლის ტერიტორიაზედაც უნდა იყოფებოდეს დასარსებელი საზოგადოების გამგეობა.

3. მე-2 მუხ. აღნიშნული სააქციო საზოგადოების წესდებას დაამტკიცებს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

4. 1-ლ მცხოვში აღნიშნული სახლების მშენებლობა უნდა სჭარმოებდეს მოძქმედი სატეხნიკო-სამშენებლო და სასანიტარო-საჰიგიენო ნორმების მიხედვით.

5. წინადაღება მიეცეს ა/ქსტსრ შეგდენილობაში შემავალი რესპუბლიკების მთავრობათ შეიტანონ თავიანთ კანონმდებლობაში სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს ზემოაღნიშნული — 1928 წ. აპრილის 17-ს დადგენილების მე-7, 8, 10, 11, 12 და 13 გველების შესაბამი (კოლეგიანი).

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიაზა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. სოკოლოვი.

1928 წ. ივნისის 7. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 143 №-ში 1928 წ. ივნისის 22-ს.

ი ნ ს ტ რ უ ს ტ ი ა

150. ა/კ. ცენ. აღმ. კ-ტისა და ა/კ. სახ. კ-თა საბჭოს მიერ „საზაფხულო და საზამთრო საძოვრების სარგებლობისათვის ყველ-გან ა/კსფსრ ტირიტორიაზე ერთიანი საჰექტარო-საკატეგო-რიო საიჯარო ფასის დაწესების შესახებ“ 1928 წ. აპრილის 30-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების შეფარდებისათვის.

1. საზაფხულო და საზამთრო საძოვრების სარგებლობისათვის დაწესდება მთლად ა/კსფსრ-ში ერთიანი საიჯარო ფასი ჰქონდობით და საძოვართა კატე-გორიებისა და ხარისხების მიხედვით.

2. 1927—28 წლისთვის ყველა კატეგორიის საზაფხულო და საზამთრო სა-ძოვრების საიჯარო ფასი ყველი სამესაქონლეო მეურნეობისათვის გადიდებულ იქნეს 40 პროცენტით აქამდე მომქმედ განაკვეთით შედარებით.

3. ამის გარდა, უფრო ოონიერი სამესაქონლეო მეურნეობათათვის დაწესე-ბულ იქნეს კიდევ ათპროცენტიანი ზედნართი, რაც შეფარდებული უნდა იყოს 40 პროცენტიდან, ვიდრე 50 პროცენტის ფარგალში თანდათანობითი განაწილე-ბით განსაკუთრებული შეკლის მიხედვით.

4. სამესაქონლეო მეურნეობის ძალონი განისაზღვრება საძოველი საქონ-რაოდენობით.

5. ძალონის მიხედვით მეურნეობანი განიყოფებიან სამს ჯგუფად:

ა) პირველ ჯგუფს შეადგენენ ის მეურნეობანი, რომელთაც ჰყავთ საძო-ებელი წვრილებება საქონელი 50 სულამდე;

ბ) მეორე ჯგუფს—51-დან 100 სულამდე;

გ) მესამე ჯგუფს—101 სული და ამზე მეტი.

შენიშვნა. ხუთი სული წვრილებება საქონელი, საკირო საძოვარი სივრცის მიხედვით, გაეთანაბრება ერთ სულ მსხვილფეხა საქონელს.

6. საიჯარო ფასი პირველი ჯგუფის მეურნეობას გადაპირდება 40 პროცენ-ტით გადიდებული აქამდე მომქმედი განაკვეთის რაოდენობით; მეორე ჯგუფს 45 პროცენტით გადიდებული და მესამე ჯგუფს—50 პროცენტით გადიდებული.

შენიშვნა. იმ მეურნეობათ, რომელიც საძოებლად თავთავინთ საქო-ნელს შეაერთებენ, საიჯარო ფასი გადაპირდებათ იმავე კრიტერიუმის დაც-ვით ცალკეული სსაძოვრო მეურნეობის ძალონის გამოსარკვევად და ისე-თივე საიჯარო განაკვეთის შეფარდებით, როგორც დამოუკიდებლად იჯა-რით აღებული სასაძოვრო ნაკვეთისათვის.

7. აქამდე მომქმედ სასაძოვრო განაკვეთებად ითვლება შემდეგი განა-კვეთები:

საძოვრის სახელწო- დება	კატეგო- რია	დესტინა- ციუ გამოან- გარიშებით	კულტაზე გამოანგა- რიშებით
საზაფხულო	I	1 გ. 20 კ.	1 გ. 10 კ.
	II	80 კ.	73 კ.
	III	50 კ.	46 კ.
საზამთრო	I	1 გ. -- კ.	92 კ.
	II	70 კ.	64 კ.
	III	40 კ.	37 კ.

8. 1927-28 წლის ზემოაღნიშნული ზედნართით პირველი ჯგუფის მეურნე-
ობათათვის მივიღებთ საიჯარო ფასის შემდეგ ციფრებს, როდესაც ზედნართი
40 პროცენტია:

საძოვრის სახელწო- დება	დესტინაციებით გამოანგარიშებით					საძოვრის სახელწო- დება	კულტაზე გამოანგარიშებით				
	კატეგორია	1914 წ. განაკვეთი	ზედ ნართი	40% ზედ	ს უ მ		კატეგორია	1914 წ. განაკვეთი	ზედ ნართი	40% ზედ	ს უ მ
საზაფხ.	I	1—20	48	1—68	საზაფხ...	I	1—10	44	1—54		
	II	80	32	1—12		II	73	29	1—02.		
	III	50	20	70		III	46	18	64		
საზამთრო	I	1—00	40	1—40	საზამთრო	I	92	37	1—29		
	II	70	28	98		II	64	26	90		
	III	40	16	56		III	37	16	52		

მეორე ჯგუფის მეურნეობათათვის იმავე დროისთვის 45 პროც. ზედ-ნართით:

საძოვრის სახელწო- დება		დესტრინაზე გამოანგარიშებით				პექტარზე გამოანგარიშებით			
კატეგორია	1914 წ. განაკვეთი	45% ნარილი	ს უ მ	საძოვრის სახელწო- დება	კატეგორია	1914 წ. განაკვეთი	45% ნარილი	ს უ მ	
საზაფხ.	I	1—20	54	1—74	საზაფხ.	I	1—10	50	1—60
	II	80	36	1—16		II	73	33	1—06
	III	50	23	73		III	46	21	67
საზამთრო	I	1—00	45	1—45	საზამთრო	I	92	41	1—33
	II	70	32	1—02		II	64	29	93
	III	40	18	58		III	37	17	54

მესამე ჯგუფის მეურნეობათათვის 50 პროც. ზედნართით:

საძოვრის სახელწო- დება		დესტინაციების გამოანგარიშებით				პეტრარქე გამოანგარიშებით			
კატეგორია	1914 წ. განაცვლი	50% ნარი	ს უ ლ	საძოვრის სახელწო- დება	კატეგორია	1914 წ. განაცვლი	50% ნარი	ს უ ლ	
საზაფხ.	I	1—20	60	1—80	საზაფხ.	I	1—10	55	1—65
	II	80	40	1—20		II	73	37	1—10
	III	50	25	75		III	46	23	69
საზამთრო	I	1—00	50	1—50	საზამთრო	I	92	46	1—38
	II	70	35	1—05		II	64	32	96
	III	40	20	60		III	37	18	55

9. საძოვართა მელიორაციის მიზნებისათვის დაწესდება ანარიცხი იმ თანხის 25% რაოდენობით, რაც შესდგება სასაძოვრო განაკვეთის 40 პროცენტით გადიდების გამო.

10. საიჯარო ფასის იმ 10-პროცენტიანი ზედნართიდან, რაც დაწესებულია 40 პროცენტზე ზევით უმაღლეს 50-პროც. ნორმამდე,—ანარიცხი მელიორაციისათვის არ გადაიდება.

11. ა/კ. ცენ. აღმ. კ-ტისა და ა/კ. სახ. კ-თა საბჭოს ა/წ. პრილის 30-ს თარიღის დადგენილების გამოქვეყნების მომენტიდან ყოველგვარი სახის პროცენტული დანარიცხა სასაძოვრო საიჯარო ფასზე, რაც აქამდე პრაქტიკაში აყო ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ რესპუბლიკებში, გაუქმებულად უნდა ჩაითვალოს.

12. საძოვრების მოიჯარადრეთაგან გადახდევინებული საიჯარო ფასი მთლად უნდა ჩაბარდეს რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატების სა-ლაროებს და ჩაიწეროს შემოსავლის სათანადო პარაგრაფსა და მუხლში.

13. საიჯარო ფასის ის ნაწილი, რაც მელიორაციისათვის არის დანიშნული (25 პროცენტი იმ 40 პროცენტის ფაქტიური შემოსავლისა, რომლითაც გადიდებულია სასაძოვრო განაკვეთი), როდესაც რესპუბლიკების ფინანსთა სახალხო კომისარიატები ზედმიწევნით გამოარკვევენ ამ ნაწილის რაოდენობას, გატარებულ იქნება ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილში ცალკე და სახარჯოდოლიცხეო წესისამებრ ასიგნების სახით გადაიდება მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატების განკარგულებაში.

შენიშვნა 1. რესპუბლიკების მიწათმოქმედების სახალხო კომისარიატებისათვის 1927-28 წლის 40 პროც. ზედნართის 25 პროც. ანარიცხის გადაცემის წესი განსაზღვრულ იქნება ა/კ. ფინანსთა სახალხო კომისარიატის განსაკუთრებული ინსტრუქციით.

შენიშვნა 2. მიმდინარე 1927-28 საბიუჯეტო წელს საძოვართა მელიორაციისათვის დანიშნული თანხები გამოიანგარიშება მხოლოდ იმ საძოვრებზე, რაც მიმდინარე წელს გაცემულ იქნება ახალი გადიდებული განაკვეთებით და მხოლოდ იმ დროიდან, რა დროიდანაც შეფარდებულ იქნება გადიდებული განაკვეთები.

ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარი პუსეინოვი

სახელმწიფო შემოსავლის სამშაროველოს უფროსი აღაშალოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტ.“-ს 143 №-ში 1928 წ. ივნისის 22-ს.

**დადგენილება № 94 პ/კ. შრომის სახალხო
კომისარისათვის.**

1928 წ. ივნისის 20

1.51. გამომგონთა სამუშაოზე შესვლის წესის შესახებ.

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს: შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წლის ივნისის 9-ს თარიღისა და 342 №-რის დადგენილება „გამომგონთა სამუშაოზე შესვლის წესის შესახებ.“

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრომის ბაზრის განყ. გამგე გრიგორიანი.

**დადგენილება № 342 სსრკ შრომის სახალხო
კომისარისათვის.**

1928 წ. ივნისის 9.

გამომგონთა სამუშაოზე შესვლის წესის შესახებ.

სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „გამომგონებლობისათვის ხელის-შემწყობ ლონისძიებათა შესახებ“, 1928 წ. აპრილის 26-ს თარიღით გამოცემული (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. 26 №-რი, მუხ. 235) დადგენილების მე-6 მუხლის თანახმად—სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

1. ის პირი, რომელიც ცნობილია როგორც გამომგონი, რეგისტრაციაში გატარებულ უნდა იქნეს შრომის ბირჟის მიერ, იმისდა მიუხედვად, წევრია იგი პროფესიონალური კავშირისა თუ არა, რა ხანგრძლივობის შრომის სტაჟი აქვს და როდის დანეხა უკანასკნელ საქირავნო სამუშაოს თავი.

2. შრომის ბირჟა პერიოდულად საინფორმაციო ცნობას მიაწევის ბეჭდითი სიტყვის მეშვეობით საწარმოთ და დაწესებულებათ 1-ლ მუხლში აღნიშნულ ყოველი პირის შესახებ, ვინც-კი შრომის ბირჟის რეგისტრაციაშია გატარებული.

3. 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირთ შრომის ბირჟა წარმართავს სამუშაოდ იმ მომუშავეთა კატეგორიების თანაბრად, რომელთაც უფლება აქვთ სამუშაოდ პირველ რიგში იყვნენ გაგზავნილი.

4. შრომის ბირჟის რეგისტრაციაში გატარებულ, 1-ლ მუხლში აღნიშნულ პირთა სამუშაოზე მიღება მათი სპეციალობის მიხედვით საწარმოს და დაწესებულებას შეუძლიან შრომის ბირჟის გარეშეც (ხოლო ბირჟისათვის შემდგომ იუცილებელი შეტყობინებით ამა თუ იმ პირის დაქირავების შესახებ), თუნდაც

იგი პროფესიული წევრი არ იყოს და თუნდაც კოლექტური ხელშეკრულებით გათვალისწინებული იყოს სხვა წესი მომუშავეთა დაქირავებისა.

5. ამა დადგენილებით დაწესებული შეღავთები მიეცემა ამა თუ იმ პირს იმ პირობით, უკეთუ იგი წარადგენს სსრკ-ისა ან მოკავშირე რეპსუბლიკების რომელიმე სახალხო კომისარიატთან არსებული, გამომგონებლობისათვის ხელის-შემწყობი ორგანოს სათანადო მოწმობას, რომ ეს პირი ცნობილია როგორც გამომგონებელი.

სსრკ შრომის სახალხო კომისარი შმიდტი.

სსრკ შრ. სახ. კ-ტის კოლეგიის წევრი და

სსრკ შრ. სას. კ-ტის შრ. ბაზრის განყოფილების გამგე გინდინი.

შეთანხმებულია: სრულიად საკავშირო პროფესიონალთა

ცენტრ. საბჭოს პრეზიდუმის წევრი და

სატარიფო-ეკონომ. განყოფ. გამგე გინზბურგი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 144 №-ში 1928 წ. ივნისის 23-ს.

დადგენილება № 52 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

152. ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული, მეტრული სისტემის შემომღები ამიერკავკასიის საუწყებათაშორისო კომისიის ლიკვიდაციის შესახებ.

სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „შრომისა და თავდაცეის საბჭოსთან არსებული, მეტრული სისტემის შემომღები ცენტრალური კომისიის ანგარიშის გამო“ 1928 წ. მარტის 15-ს გამოტანილი (სსრკ კან. კრ. 1928 წ. მე-20 №-რი, მუხ. 179) დადგენილების თანახმად — ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

I.

1. ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან არსებული, საზომ-საწონთა მეტრული სისტემის გამტარებელი ამიერკავკასიის საუწყებათაშორისო კომისია გაუქმდებულ იქნეს 1928 წლის ოქტომბრის 1-დან და მას წინადაღება მიეცეს მოახდინოს ამ ვადისთვის ყველა თავისი საქმის ლიკვიდაცია.

2. სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. მარტის 15-ს თარიღის დადგენილების მე-II კარის „ბ“ პუნ. გათვალისწინებულ ღონისძიებათა განხორციელება — ა/ქსფსრ ტერიტორიაზე საზომ-საწონთა მეტრული სისტემის საბოლოო განტკიცებისათვის — დაეკისროს სათანადო სახელმწიფო დაწესებულებათ და საწარმოთ, აგრეთვე კონპერატიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათ — მათ სათავეში მდგარ პირთა პასუხისმგებლობით.

3. ა/ქსფსრ-ში საზომ-საწონთა მეტრული სისტემის საბოლოო განმტკიცებისათვის მეთვალყურეობის გასაწვევად — ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან დაარსებულ იქნეს ინსპექტორის თანამდებობა, ხოლო ა/ქსფსრ შედეგნილობაში შემავალი რესპუბლიკების ეკონომიურ თათბირებთან — ინსტრუქტორების თანამდებობაზნი, რომელიც თავიანთ მუშაობას განახორციელებდნ ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან მცოდი ინსპექტორის ხელმძღვანილობით.

4. როგორც ინსპექტორს, ისე ინსტრუქტორებს არა პყავთ თავიანთი აპარატი და გამოიყენებენ: პირველი — ამიერკავკასიის საზომ-საწონთა პალატის აპარატს, ხოლო მეორენი — საზომ-საწონთა შემმოწმებელი პალატების აპარატს ბაქოში, ტფილისში და ერივანში — თანადობით.

5. წინადადება მიეცეს ა/ქსფსრ შედეგნილობაში შემავალი რესპუბლიკების სახალხო კომისართა საბჭოებს — გამოსცენ დადგენილება საზომ-საწონთა მეტრული სისტემის გამტარებელი რესპუბლიკანური კომისიების 1928 წლის ოქტომბრის 1-დან გაუქმების შესახებ.

II.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1925 წლის ოქტომბრის 29-ს თარიღისა და 53 №-რის დადგენილება — ა/ქსფსრ უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან საზომ-საწონთა მეტრული სისტემის შემომღები ამიერკავკასიის საუწყებათაშორისო კომისიის დაარსების შესახებ — (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1925 წ. მე-11 №-რი, მუხ. 544) გაუქმებულ იქნეს 1928 წლის ოქტომბრის 1-დან.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიაგა.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქ. მმართველი ნ. სოკოლოვსკი.

1928 წ. ივნისის 21. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 146 №-ში 1928 წ. ივნისის 25-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომისართა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიაგა და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს ადგენერელ პირთათვის საგადასახადო შეღავათების მინიჭების შესახებ.

153. დიდი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის განმახორციელებელ პირთათვის საგადასახადო შეღავათების მინიჭების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენერელ:

ა. ა/ქსფსრ ადგილობრივი ფინანსების დეპულების (ა/ქსფსრ კანონთა კრ. 1926 წ. მე-8 №-რი, მუხ. 697) 30 მუხლს დაემატოს მე-7 შენიშვნა შემდეგი რედაქციისა:

„შენიშვნა 7. ის კერძო პირი (იურიდიული და ფიზიკური), რომელიც განახორციელებს ისეთი დიდი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობას, რის მინიმალური ოდენობაც სპეციალურ კანონშია აღნიშნული, განთავისუფლდება ასეთ სახლზე დასადები შენობის გადასახადისაგან სრულიად სამის წლის განმავლობაში დღიდან სახლის აგებისა და ნახევარი გადასადისაგან—აღნავობის ხელშექრულების მოქმედების დანარჩენი ვადის განმავლობაში“.

8. ა/კსტსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების 23 მუხლს დაემატოს მე-4 შენიშვნა შემდეგი რედაქციისა:

„შენიშვნა 4. ის კერძო პირი (იურიდიული და ფიზიკური), რომელიც განახორციელებს ისეთი დიდი საცხოვრებელი სახლის მშენებლებას, რის მინიმალური ოდენობაც სპეციალურ კანონშია აღნიშნული, განთავისუფლდება მისთვის ამ სახლის ასაგებად მიცემული მიწის ნაკვეთის რენტის გადახდისაგან სრულიად სამის წლის განმავლობაში დღიდან სახლის აგებისა და ნახევარი რენტისაგან—აღნავობის ხელშექრულების მოქმედების დანარჩენი ვადის განმავლობაში“.

8. ა/კსტსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების დაემატოს მე-40-^ა მუხლი შემდეგი რედაქციისა:

„მუხ. 40-^ა. ის ფიზიკური პირი, რომელიც განახორციელებს ისეთი დიდი საცხოვრებელი სახლის მშენებლობას, რის მინიმალური ოდენობაც სპეციალურ კანონშია აღნიშნული, განთავისუფლდება ბისათვის არსებული საბინაო გადასახადისაგან (ა/კსტსრ კან. კრ. 1927 წ. მე-10 №-რი, მუხ. 127) იმ საცხოვრებელ სივრცეშე, რაც მას და მის რჩენაზე მყოფ ოჯახის წევრებს უჭირავთ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. კასიანი.

ა/კსტსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიაგა.

ა/კ. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1928 წლის ივნისის 15. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 147 №-ში 1928 წ. ივნისის 27-ს.

დადგენილება ამიტრავდასის ცენტრალური აღმასრულებელი ბეჭი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს.

154. დიდი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის განმახორციელებელ სააქციო საზოგადოებათა წესდების დამტკიცების შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო აღდგენენ:

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „სააქციო საზოგადოებათა წესდების დამტკიცების წესის შესახებ“ 1928 წლის იანვრის 16-ს თარიღით გამოცემული (ა/კსფსრ კან. კრ. 1928 წ. მე-3 №-რი, მუხ. 37) დადგენილების მე-5 მუხლს დაემატოს შენიშვნა შემდეგი რედაქციისა:

„**შენიშვნა.** სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „კერძო კაპიტალის ხარჯით საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის წამახალისებელ ღონიძიებათა შესახებ“ 1928 წლის პრილის 17-ს თარიღით გამოცემული დადგენილებით გათვალისწინებულ სააქციო საზოგადოებათა დაარსებისათვის ნებართვის გაცემა და მათი წესდების დამტკიცება სწარმოებს სკერიალურ კანონში აღნიშნული წესით“.

ა/კ. ცენტრ. აღმასრულებელი კომიტ. თავმჯდომარე ს. კასიანი.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ჭ. ელიავა.

ა/კ. ცენტრალური აღმასრულ. კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1928 წ. ივნისის 15. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ეოსტოკა“-ს 147 №-ში 1928 წ. ივნისის 27-ს.

დადგენილება № 10 ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარის მიერთისა.

155. წიგნის გამოცემისა და წიგნის ვაჭრობის საქმის მოწესრიგების შესახებ.

ბეჭდებით სიტყვის საქმის კომიტეტის დებულებისა („ზარია ეოსტოკა“-ს 62 №-ში 1928 წ. მარტის 16-სა) და სსრკ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. მაისის 7-ს თარიღისა და 78 №-ის დადგენილების მე-17 მუხლის თანახმად—ა/კსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი აღვენს:

1. დაევალოს ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების ყველა

გამომცემლობას—მის მიერ გასაყიდად გამოშევტული ლიტერატურის თვითეული ცალის გარეკანზე აღნიშნოს მისი ნომინალი (მტკიცე გასაყიდი ფასი).

2. გამომცემლობის მიერ გამოსაშვები წიგნის პროდუქციისათვის ნომინალის დასაწესებლად საკალულაციო გამოანგარიშების ძირითად ერთეულად ჩაითვალოს პირდაპირი საწარმოო ხარჯები, რაც სამი ელემენტისაგან შესდგება:

- ა) სასვეტორო ჰონორარი, ბ) სტამბის ხარჯი და გ) ქარაონი.

3. წიგნებისა და ბროშურების ნომინალი დაწესებულ უნდა იქნეს პირდაპირი საწარმოო ხარჯების თანხის—თვითეულ ცალკე შემთხვევაში—ისეთ კოეფიციენტზე გამრავლებით, რომლის საშუალო წლიური რაოდენობა თვითეულ გამომცემლობაში არ უნდა აღემატებოდეს 2, 5.

კონფიდენციალური შეფარდებულ უნდა იქნეს გამომცემლობის მიერ ისეთი ან-
გარიშით, რომ თვითეულ გამომცემლობაში ნომინალის საშუალო შემცირებამ
1927 წელთან შედარებით მიაღწიოს ერთ თაბას ანაბეჭდზე არა ნაკლებ, ვიდრე
10 პროცენტამდე.

შენიშვნა. ნომინალის შემცირება ამა მუხლის თანახმად სავალდებულოა იმისდა მიუხედავად, თუნდაც ამა თუ იმ გამომცემლობაშ შეამციროს ნომინალი სპეციალური ასიგურების ხარჯზე.

4. მიენდოს ბეჭდვითი სიტყვის საქმის კომიტეტს შეიმუშაოს სამი თვეის ვადაზე და შეიტანოს ა/ქსტსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის კოლეგიაში განსახილველად კოფიციენტების სისტემა სხვადასხვა სახის ლიტერატურისათვის იმ ანგარიშით, რომ 1928-29 საოპერაციო წლის დასაწყისიდან გამომცემლობებმა შემოილონ კოფიციენტების გადაფერერებული შეკალა.

5. დაწესებულ იქნეს სახელმწიფო, კოპერატიულ და საზოგადოებრივ გა-
მომცემლობათათვის შემდეგი წლიური საშუალო ნორმები ხარჯებისა. და მონა-
კლებისა ოვითეულ გამომცემლობაში:

5) სარედაქციო-საგამომცემლო ხარჯი—არა უმეტეს პირდაპირი საწარმოო ხარჯების 10 პროცენტისა; ბ) საგამოგებლო ხარჯები—არა უმეტეს 5 პროც.; გ) სავაჭრო ხარჯები, რაც ვაჭრობის აპარატზე მოდის,—არა უმეტეს ნეტო ბრუნვის (ამონაგების) 15 პროცენტისა; დ) არასალიკვიდო ნაშთის რეზერვი—არა უმეტეს გამოშვებული პროდუქციის ნომინალის 20 პროც.; ე) მოგება—არა უმეტეს საქმეში მოთავსებული ფულადი თანხის 6 პროც., ვ) საფინანსო ხარჯები—არა უმეტეს საქმეში მოთავსებული ფულადი თანხის 10 პროც.; ზ) საშუალო წლიური სავაჭრო მონაკლები სასწავლო წიგნებზე ოვითეულ გამომცემლობაში—არა უმეტეს ბრუნვის 20 პროც.—ისა ნომინალის მიხედვით; თ) სხვა სახის ლიტერატურაზე—არა უმეტეს ბრუნვის 25-ის პროც. ნომინალის მიხედვით.

6. ბეჭდვითი სიტყვის საქმის კომიტეტმა უნდა მოამზალოს წიგნის გამოცემის კალეჯულაციის ელემენტების ერთიანი ნომერულატურა გამომცემლობის ანგარიშების თანაბარი სისტემის დაყარებისათვის და ამა დაღვენილების მე-4 მუხლში ჩამოთვლილი ხარჯების მუხლების გაზუსტებისათვის, რადგანაც ცველა სახელმწიფო, კოლექტური და საზოგადოებრივი გამომცემლობა მოვალეა აწარმოოს თავისი ანგარიშება აღნიშვნული მე-4 მუხ. თანახმად და შემოილოს იგი საქმეში მომავალი საანგარიშო წლიდან.

7. დაწესებულ იქნეს ყველა სახელმწიფო, კოოპერატიული, საზოგადოებრივი და კერძო გამომცემლობისა და წიგნის ვაჭრობის საწარმოსათვის, რომ როდესაც იგი 1928-სა და შემდგომი წლების გამოცემის თარიღიან ლიტერატურას მიჰყიდის მაზრის მასშტაბისაზე არა მცირე წიგნის-მოვაჭრე საწარმოს, დაუკლოს ნომინალს სასწავლო წიგნებზე არა უმტეს 25 პროცენტისა. და ყველა დანარჩენ გამოცემაზე არა უმტეს 32 პროცენტისა, იმ ანგარიშით-კი, რომ თვითეული გამომცემლობის წლიური ხარჯი მონაკლებზე არ აღმატებოდეს ბრუნვის 20 პროცენტს—სასწავლო წიგნებზე და 25 პროცენტს—სხვა დანარჩენ ლიტერატურაზე ნომინალის მიხედვით.

შენიშვნა 1. სასწავლო წიგნად ამა მუხლში და შემდგომ მუხლებში იგულისხმება ის სასწავლო წიგნი და სახელმძღვანელო, რაც მოწონებულ იქნება ა/კსტარ შედგენილობაში შემავშლი სათანადო რესპუბლიკის განათლების სახალხო კომისარიატის მიერ I და II საფეხურის სკოლებისათვის.

შენიშვნა 2. სსრკ-ის ფარგლებ გარედ გატანილ ლიტერატურაზე მე-7 მუხ. აღნიშნული ნორმები არ გაკრიცელდება.

8. იმ შემთხვევისათვის, როდესაც აღნიშნული ლიტერატურა (მუხ. 6) სოფლად წიგნის-მოვაჭრე საწარმოზე გაიყიდება, დაწესებულ იქნეს ნომინალის მტკიცე მონაკლები 18 პროც. რაოდენობით—სასწავლო წიგნებზე და 23 პროც. რაოდენობით სხვა სახის ლიტერატურაზე. სოფლად იმ წიგნის-მოვაჭრე პუნქტების მომუშავეთ, რომელიც გამომცემლობათ არ ეკუთვნიან, უნდა ეძლეოდეთ პრემია არა ნაკლებ, ვიდრე მათ მიერ ნავაჭრი ლიტერატურის თანხის 15 პროცენტისა.

შენიშვნა. დაევალოს ბეჭდვითი სიტყვის საქმის კომიტეტს შეიმუშაოს ინსტრუქცია სოფლად წიგნის-მოვაჭრე პუნქტების მომუშავეთათვის პრემიის მიცემის წესის შესახებ და, შრომის სახალხო კომისარიატთან და პროფესიონალურ ორგანიზაციებთან შეთანხმების შემდეგ, გამარტივებნოს იგი.

9. იმ შემთხვევისათვის, როდესაც აღნიშნული ლიტერატურა ისეთ ორგანიზაციაზე გაიყიდება, რომელსაც განშტოებული ძირეული (სოფლად) ქსელი აქვს, ან რომელიც აწარმოებს მუშაობას ამ ქსელის მოსაწყობად და განსავითარებლად, მე-6 მუხ. აღნიშნული მონაკლები გადიდდება 5 პროცენტით.

10. იმ შემთხვევისათვის, როდესაც ლიტერატურა განათლების სახალხო კომისარიატის სამეცნიერო, სასწავლო და კულტურულ-გამანათლებელ დაწესებულებაზე გაიყიდება ან ისეთ ორგანიზაციაზე (ადგილ. კომიტ., სტუდენტთა და სამხედრო მსახურთა შენაგრო), რომელიც წიგნს გასაყიდად არ იძენს, შეიძლება მონაკლების შეფარდება, ხოლო არა უმტეს ნომინალის 10 პროცენტისა.

11. მე-9 მუხლში აღნიშნულ წიგნის-მოვაჭრე ორგანიზაციებზე ლიტერატურის გაყიდვის დროს—ფრასტი, ნამდვილი ღირებულების მიხედვით, ხოლო არა უძვირეს გამყიდველი ორგანიზაციის გამგეობის საყიდელი ადგილიდან დანიშნულების პუნქტამდე გადაზიდვის ღირებულებისა, მიეწერება მყიდველს.

როდესაც გამომცემლობა ლიტერატურას თავისი ვაჭრობის ქსელზე გასცემს, ფრასტი მიეწერება ამ უკანასკნელს და დაიფარება წიგნის ვაჭრობაში არსებული მონაკლებით (მუხ. 7).

12. როდესაც ლიტერატურა უშუალოდ ინდივიდუალურ მომხმარებელზე გაყიდება, ნომინალის დაკლება არ შეიძლება.
13. ლიტერატურის ნისიად გაყიდვის დროს კრედიტის ვადა 6 თვეს არ უნდა აღემატებოდეს.
- დისკონტის ხარჯი მყიდველს მიეწერება.
14. ამა დადგენილებით დაწესებული მონაკლებნი ნომინალისა შეფარდებულ უნდა იქნეს ანგარიშის გასწორების პირობების მიუხედივად (ნალი, კრედიტი თამასუქით, ანგარიშის გახსნით და სხვ.).
15. ამა დადგენილებით დაწესებული მონაკლებნი ნომინალისა, ფრაქტის გადახდის წესი და კრედიტის გაცემის ვადები არ გაურცელდება იმ პერიოდულ და ხელისმოწერით გასაკრცელებელ გამოცემებზე, რაც ცალობითი გაყიდვისათვის არ გადაიცემა; აგრეთვე კალენდრებზე, გრაფიკზე (სურათების რეპროდუქცია და სხვ.). და სამხედრო წესდებებზე.

შენიშვნა. ტელისმოწერით გასაკრცელებელი გამოცემების იმ ნაწილზე, რაც ცალობითი გაყიდვისათვის გადაიცემა, გაურცელდება მონაკლებისა და კრედიტის საერთო პირობები. ის გამოცემა, რომლის გარეკანზედაც ფასი არ არის დაბეჭდილი, გასაყიდად შეიძლება გამოიშვას მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც დაესმის შტამპი ფასის აღნიშვნით.

16. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა და ვრცელდება ყველა წინად დადებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ლიტერატურის იმ ნაწილზე, რაც ჩაბარებული არ იქნება ამა დადგენილების ძალაში შესვლამდე.

17. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სასამართლოს წესით ა/კსტსრ შედგენილობაში შემავალი სათანადო რესპუბლიკის კანონმდებლობის თანახმად.

ა/კსტსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარი ბექზარდიანი.

ვაჭრ. სახ. კ-ტის კოლეგიის წევრი და ბეჭდვითი
 სიტყვის საქმის კომიტეტის თავმჯდომარე ლ. აღნიაშვილი.

საქმეთა მმართველი შახოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 152 №-ში 1928 წ. იქლისის 3-ს.

დადგენილება № 54 პ/კსფსრ სახალხო კომისარობრივი საბჭოსი.

156. მუშა-მოსამსახურეთა დაქირავებისა, დათხოვნისა და შრომის სასყიდლის გაცემის სფეროში უკანონო მოქმედებით მიყენებული მატერიალური ზიანისათვის თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობის შესახებ

ა/კსფსრ სახალხო კომისარობრივი საბჭო აღგენს:

1. დაევალოს ა/კსფსრ-ისა და მასში შემავალი რესპუბლიკების ყველა უწყებასა, ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტსა, აგრეთვე აკსფსრ კოოპერატიულ და საზოგადოებრივ ორგანიზაციას მიიღოს გადამწყვეტი ლონისძიება, რათა მის ქვემდებარე დაწესებულებათ და საწარმოთ არ შეეძლოთ მუშა-მოსამსახურეთა დაქირავებისა, დათხოვნისა და შრომის სასყიდლის გაცემის საფეროში მომქმედ დადგენილებათა დარღვევა და რათა ის თანამდებობის პირნი, რომელიც სახელმწიფოს ზიანის მიაყენებენ, უცილობლად პასუხისვებაში იქნენ მიცემულნი სისხლის სამართლის წესით, დისკიპლინარული წესით ან მატერიალური (სამოქალაქო) პასუხისმგებლობის წესით.

2. წინადადება მიეცეს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს,—ა/კსფსრ მუშათა და გლეხთა ინსპექტორის სახალხო კომისარიატთან და ა/კსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისარიატთან ერთად, და ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალი რესპუბლიკების იუსტიციის სახალხო კომისარიატებთან შეთანხმებით,—გამოსცეს ინსტრუქცია ამა დადგენილების 1-ლი მუხლის შეფარდებისათვის.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარობრივი საბჭოს
თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარობრივი საბჭოს
საქმეთა მმართველის დრ. თან. აღმასრ. ბომბინი.

1928 წ. ივნისის 14. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“—ტ. 153 №-ში 1928 წ. ივნისის 4-ს.

დადგენილება № 55 პ/კ. შრომის სახალხო კომისარიატისა.

157. სოფლად საქონლის შემსყიდველ საწარმოთა რეგისტრაციის წესების შესახებ.

ა/კსფსრ სახალხო კომისარობრივი საბჭო აღგენს:

დამტკიცებულ და სამოქმედოდ შემოწებულ იქნეს შემდეგი წესები.

ჭ ე ს ე ბ ი

სოფლად საქონლის შემსყიდველ საწარმოთა და პირთა რეგისტრაციის შესახებ.

1. ის საწარმო და პირი, რომელიც აწარმოებს საქონლის შესყიდვას ან ყიდულობს საქონელს შემდგომ გასაყიდად, მოვალეა რეგისტრაცია გაიკეთოს იმ სათემო, სადაირო და საუბნო აღმასრულებელ კომიტეტში, რომლის რაიონშიცაც აწარმოებს შესყიდვის ოპერაციებს.

2. რეგისტრაციისათვის წარდგენილ უნდა იქნეს სასარეწაო პატენტი საქონლის შესყიდვის უფლებისა ან, უკეთუ საქონელი შეისყიდება სავაჭრო თუ სამრეწველო საწარმოთათვის, ამ საწარმოთა პატენტის ასლი. სათანადო შემთხვევაში წარდგენილ უნდა იქნეს პირადი სასარეწაო საქმიანობის პატენტი და მოწმობა.

3. უკეთუ შემსყიდველს პატენტი არ აღმოაჩნდა, შედგენილ უნდა იქნეს ოქმი, რაც გაეგზავნება უწყებული რაიონის საგადასახადო ინსპექტორს, ხოლო შესყიდულ საქონელი შეიკვერება.

4. სათემო, სადაირო და საუბნო აღმასრულებელი კომიტეტი შემსყიდველ საწარმოთა და პირთა რეგისტრაციისათვის აწარმოებს განსაკუთრებულ სარეგისტრაციო სიებს ამასთანავე დართული ფორმისას:

სახელი რეგისტრაციის წელი, თვე და რიცხვი	იმ პირის გვარი, სახელი, მამის სახელი და საცხოვრ. ადგილი, ვინც შესყიდვას აწარმოებს, და იმ ორგანიზაციისა თუ საწარ- მოს სახელშოდება და მისამარ- თი, რომლისთვისაც შესყიდვა საწარმოებს	პატენტის ტემპერატურა, №, გაცემის ადგილი და აღმინდენის ადგილი	საქონლის შესყიდვის საწერი					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	 * ტ ე ს ე ბ ი * საქართველოს მთავრობის მინისტრის მინისტრის							

5. შემსყიდველი საწარმოს და პირის რეგისტრაციის შესახებ პატენტს დაესმის ვიზა შესყიდვის ადგილზე წარდგენისათვის.

6. აღმასრულებელი კომიტეტისა და სოფლის საბჭოს მოვალეობას შეადგენს თვალყური ადეკვოს სოფლად საქონლის შესყიდვას როგორც კერძო მყიდველების მიერ, ისე სახელმწიფო და კომპერატიულ საწარმოთა აგენტების მიერ.

7. სოფლის საბჭო მოვალეა გაუგზავნოს ხოლმე აღმასრულებელ კომიტეტსა და შინა-ვაჭრობის კომისიას ცნობა მის რაიონში შესყიდული სასოფლო მეურნეობის პროცესების თანხისა ან რაოდენობის შესახებ.

8. პერიოდულად, საში თვეში ერთხელ მაინც, სათემო, სადაირო და საუბნო აღმასრულებელი კომიტეტი გაუგზავნის საგადასახადო ინსპექტორს დაწვრილებითი ცნობას მის რაიონში წარმოებული შესყიდვების შესახებ.

9. საგადასახადო ინსპექტორს უფლება აქვს, სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის თანხმობით, დაათვალიეროს სათემო, სადაირო და საუბნო აღმასრულებელ კომიტეტში სარეგისტრაციო სიები და, უკეთუ აღმოაჩენს რაიმე ნაკლულოვანებას, აცნობოს ეს სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტს, თანაც ასლი ამ შეტყობინებისა გავაგზანეოს საგადასახადო სამმართველოში.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თაგმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს
საქმეთა მმართველის თან. დრ. ალმ. ბომბინი

1928 წ. ივნისის 23. ტფილისი-სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 154 №-ში 1928 წლის ივნისის 5-ს

დადგენილება № 13 ა/ქსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარისატისა.

1928 წ. ივნისის 30.

158. ლითონისა და ლითონის ნაკეთობის საგასაცემო ფასების დაწესების შესახებ.

ა/ქ. ცენ. აღმ. კ-ტის მიერ „ა/ქსფსრ შინა-ვაჭრობის სახალხო კომისარი-ატის დროებითი დებულების შესახებ 1924 წ. ივნისის 26-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების მე-3 მუხ. „გ“ პენ. და სსრკ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. აპრილის 9-ს თარიღის დადგენილების თანაბმად და ა/ქსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1927 წ. აგვისტოს 18-ს თარიღისა და მე-13 №-ის დადგენილების დასამატებლად—ა/ქსფსრ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატი აღგენს:

I. დაწესებულ იქნეს შემდეგი ფასები ქვემოდ ჩამოთვლილ ნაკეთობაზე ფრანკ-ვაგონი ან ღია ბაქანი საერთო სარგებლობის რეინის გზის გაუგზავნის სადგურზე:

1) თუჯი, მინერალურ სათბობზე გადასაქმნელი სამხრეთისა, ცენტრისა და ურალის ქარხნებისა, ტონნა—55 მან. და 50 კაპ.; თუჯი შეშის სათბობზე გადასაქმნელი ურალის ქარხნისა—58 მან.;

2) თუჯი ჩამოსხმული მინერალურ სათბობზე სამხრეთისა, ცენტრისა და ურალის ქარხნებისა, ტონნა—61 მან.; თუჯი ჩამოსხმული შეშის სათბობზე ურალის ქარხნისა—63 მან.;

3) რელსები სარკინიგზო, II ხარისხისა, ის ნაწილი, რაც ფართო ბაზარზე გაიტანება გამოყენდელად,—76 მან.;

4) რეინა ლენტური № 20—21X9 სმ. ყველა ქარხნისათვის, მათ შორის ლენინგრადის ქარხნებიდან გაგზავნის დროს—295 მან.;

ჩრდილო-დასავლ. ოქტისათვის, სხვათა შორის ლენინგრადისათვისაც, ფრნაკო-დანიშნულების სადგური—315 მან.;

5) თუნქური თეთრი, ჯოხად A-ს ხარისხისა—სამხრეთისა და ურალისა-თვის—ყუთი 18 მან.;

6) იგივე მოსკოვისა და ლენინგრადისათვის—ყუთი 18 მან. და 60 კაპ.;

7) სააირო მილების მოთუთიავება—ზედნაფასი შავი მილების ლირებულების 30 პროც. რაოდენობით;

8) სააირო მილების დამცავი რეოლები—ზედნაფასი სათანადო დიამეტრის მილების ლირებულების 2 პროც. რაოდენობით.

9) ბაქანზე ყოველგვარი მილების დასატვირთად საჭირო გაწყობილობის გაეთებისათვეს გადახდევინებულ იქნება ზედნაფასი 21 მან. რაოდენობით თვი-თეული ბაქანისათვის, იმ რეინის მილების გამოკლებით, რომლის დიამეტრი 4"-დეა (ამიანად) და სიგრძე—6 მეტრამდეა, აგრეთვე თუჯისა—6"-დე (ამიანად), რისთვისაც ზედნაფასი არ გადაიხდევინება.

II. ზედნაფასი და მონაკლები ცალკე ხარისხისა, თვისებისა, წენის შეფარდებისა, ტენიკური მილებისა, სიგრძისა და სხვადასხვა სახით გაცემისათვის და სხვ. დაერთვის ამა დადგენილების 1-ლ მუხ. განსაზღვრულ ფასებს შავი ლითონის ზედნაფასების პრესურინტის მიხედვით, რაც გამოკლებულია უმაღლესი სამეტალურგო საბჭოს მიერ 1926 წელს, სსრკ ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის 1927 წ. თებერვლის 4-ს დადგენილებაში აღნიშნული ცვლილებებითურთ (უურნ. „სოვეტსკაია ტორგოვლია“-ს 1927 წ. პარილის 10 თარილისა და 20—21 №-ის დამატება). ყველა აღნიშნული ზედნაფასი და მონაკლები წარმოებულ უნდა იქნეს ერთნახევარი რაოდენობით.

შენიშვნა. ზედნაფასი გადასაქმნელ და ჩამოსხმულ თუჯზე გადახდე-ვინებულ იქნება ერთმაგი რაოდენობით, სსრკ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს 1928 წლის მარტის 4-ს თარილისა და 450 №-ის ბრძანებით გათვალისწინებული წესისამებრ („ტორგოვო-პრომიშლენ. გაზეტა-“ № 54 №-რი 1928 წ. მარტის 3-სა).

III. დადგენილება ესე სავალდებულოა სახელმწიფო საწარმოსათვის, კოოპერატიულ ორგანიზაციათათვის და სახელმწიფო კაპიტალის უპირატესი მონაწილეობით მოქმედ სააქციო საზოგადოებათათვის.

IV. ამა დადგენილების დარღვევისათვის დამნაშავე პასუხს აგებს სათანადო რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის თანახმად, როგორც შინაგამრობის წესების დარღვევისათვის.

V. ა/კ. გაჭრობის სახალხო კომისარიატის რწმუნებულმა ა/კსფსრ შედგენილობაში შემავალ სათანადო რესპუბლიკაში თვალყური უნდა აღევნოს ამა დადგენილების სისწორით შესრულებას.

VI. დადგენილება ესე ძალაში შედის:

ა) სატრანზიტო ოპერაციებისათვის—ა/წ. მარტის 1-დან და გავრცელდება ყველა წინა დადგებულ ხელშეკრულებაზე პროდუქციის იმ ნაწილის მიმართ, რაც აღნიშნულ ვადაზე ჩაბარებული არ არის;

ბ) საწყობებიდან გაცემისათვის—ამა დადგენილების გამოქვეყნების დღიდან;

ა/კსფსრ გაჭრობის სახალხო კომისარი ბექზადიანი.

საქმეთა მმართველი ზახოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 155 №-ში 1928 წ. ივნისის 6-ს.

დადგენილება № 18 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარის რიცხვისას.

1928 წ. ივნისის 1.

159. 1928 წლის სამშენებლო ხეზონში მშენებელთა შრომის ბაზრის მოწესრიგების ღონისძიებათა შესახებ.

თანახმად სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წლის იანვრის 23-სა და თებერვლის 23-ს დადგენილებებისა „1928 წლის სამშენებლო სეზონში სამშენებლო მუშაობის თავის დროზე დაწყებისა და მუშა-ძალით უზრუნველყოფისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ“, ყველა იმ საჭარმოს, დაწესებულებას და ორგანიზაციის, რომელიც-ეს სამშენებლო მუშაობას აწარმოებს, თავის დროზე, წინასწარ, უნდა დაედო შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებთან შეთანხმება გასსიური და ჯგუფური მუშაძლის მოკრეფის შესახებ, და თავის დროზე უნდა წარმოედგინა საორიენტო ცნობები საჭირო მუშა-ძალის შესახებ.

ამის გარდა, ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატმა გასცა დირექტივები აღნიშნული დადგენილების შესრულებისათვის შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოების მიერ ა/კსფსრ-ში და სათანადო საშუალებრივ თვალისწილების ქსელისა და შტატების გაფართოების შესახებ, რათა შრომის სახალხო კომისარიატის აპარატი მოვარებული ყოფილიყო სერიოზული საჭმის შესასრულებლად—მშენებლობისათვის სათანადო კვალიფიციური მუშა-ძალის მიწოდების სფეროში, რისთვისაც გადადებული იყო სპეციალური სახსარი.

ხოლო აღსანიშნავია, რომ ა/კსფსრ-ში სამშენებლო მუშაობის მწარმოებელ საწარმოთა, დაწესებულებათა და ორგანიზაციათა თვალსაჩინო ნაწილმა, მისდა.

მიუხედავად, რომ სამშენებლო სეზონი უკვე დადგა, არ წარადგინა შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებში საორიენტო ცნობები საჭირო მუშა-ძალის შესახებ და არ მიიღო ლონისძიება შრომის სახალხო კომისარიატის ორგანოებთან შეთანხმების დადებისათვის მუშა-ძალის მოქრეფის შესახებ.

რადგანაც მშენებელთა შრომის ბაზრის ორგანიზაციულად მოწესრიგებას და მშენებლობისათვის შეუწყვეტლივ საჭირო მუშა-ძალის მიწოდებას უაღრესი მნიშვნელობა აქვს, აგრეთვე რადგანაც თავი იჩინა იმ საფთხემ, რომ შესაძლებელია 1928 წლის სამშენებლო სეზონის განმავლობაში ჩაიშალოს სამშენებლო მუშაობის გეგმიანობა და იგი თანაბრად ვერ განვითარდეს,—ა.კ. შრომის სახალხო კომისარიატი წინადადებას აძლევს რესპუბლიკების შრომის სახალხო კომისარიატებს:

1. ვალდებულჲყონ ყველა ის საწარმო, დაწესებულება და ორგანიზაცია, რომელიც სამშენებლო მუშაობას აწარმოებს და რომელსაც აქმდე არ დაუდეია შრომის სახალხო კომისარიატის სათანადო ორგანოსთან შეთანხმება მასსიური და ჯგუფური მუშა-ძალის მოქრეფის შესახებ და არ წარუდგენია საორიენტო ცნობები მისთვის საჭირო მუშა-ძალის შესახებ,—შეასრულოს უმოქლეს ვადაზე ზემოაღნიშნული მოთხოვნები, რაც გათვალისწინებულია სსრკ სახალხო კომისართა საბჭოს და ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს 1928 წ. იანვრის 23-ს თარიღისა და თებერვლის 23-ს თარიღის დადგენილებებით.

2. წინადადება მისცენ თავიანთ ქვემდებარე სამუამავლო ორგანოებს და შრომის ინსპექციას გააძლიერონ ზედამხედველობა, რათა შესრულებულ იქნეს სსრკ სახ. კ-თა საბჭოს, ა/კსფსრ სახ. კ-თა საბჭოს, სსრკ შრ. სახ. კ-ტისა და ა/კსფსრ შრ. სახ. კ-ტის დირექტორები—1928 წლის სეზონში მშენებელთა შრომის ბაზრის მოწესრიგების შესახებ, ხოლო ის სამუურნეო ორგანოები, რომელიც დაარღვევს ზემოაღნიშნულ დირექტორებს, მისცენ პასუხისმგებაში, როგორც შრომის მომქმედი კანონმდებლობის დამრღვევინი.

3. გამოიყენონ დანიშნულებისამებრ ის სპეციალური სახსარი, რაც გადადებულია საკორესპონდენტო პუნქტების მოსაწყობად, შრომის ბირეებთან მშენებელთა სექციების გასაძლიერებლად და უმუშევართა ექსპერტიზის მოსახდედენად, და უცილობლად იხელმძღვანელონ ა/კ. შრომის სახალხო კომისარიატის დირექტორები ამ სფეროში, და ეს ლონისძიებანი შეუთანხმონ სათანადო პროფესიონალურ და დიდ მშენებელ ორგანიზაციებს.

4. გაძლიერონ თავიანთი მუშაობა უფრო დეფიციტიანი პროფესიებისა და მშენებელთა სპეციალობის უმუშევართა მომზადებისა და გადაკვალიფიკაციისათვის შრომის ბირეების მიერ მოწყობილ მოკლევადიან კურსებზე, რისთვისაც სახელმძღვანელოდ უნდა მიიღონ სსრკ შრ. სახ. კ-ტისა და ა/კსფსრ შრ. სახ. კ-ტის დირექტორები ამ სფეროში, და ეს ლონისძიებანი შეუთანხმონ სათანადო პროფესიონალურ და დიდ მშენებელ ორგანიზაციებს.

5. რეგულიარულად, დაწესებული ა/წ. იგნისიძან, ყოველი თვის 1, 10 და 20 რიცხვში აცნობონ ხოლმე ა/კსფსრ შრ. სახ. კ-ტს: მშენებელთა შრომის ბაზრის მოწესრიგებისათვის წარმოებული მუშაობის მსელელობა; მშენებელ მუშათა რიცხვის საქმაობა, ზედმეტობა და ნაკლებობა; ყველა ის შემთხვევა, როდესაც

სამშენებლო მუშაობის მწარმოებელი ორგანო პასუხისმგებაში იქნება მიცემული; საკორესპონდენტო პუნქტების ქსელის გაშლისა და სექციების გაძლიერებისა, აგრეთვე უმუშევარ მშენებელთა გადაკეთლითიკაციისათვის წარმოებული მუშაობის მსვლელობა.

ა/ქსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

შრომის ბაზრის განყოფილების გამგე გრიგორიანი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 156 №-ში 1928 წ. ივლისის 7-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმის დანიშვნის შესახებ.

160. ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილის მოვალეობისაგან ამს. ე. ბ. გენერინის განთავისუფლებისა და ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილედ ამს. ა. ხუმარიანის დანიშვნის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმი ადგენს:

I. ამს. ე. ბ. გენერინის პარტიულ სამუშაოზე გადასვლის გამო, განთავისუფლებულ იქნება იგი ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილის მოვალეობისაგან.

II. ა/ქსფსრ ფინანსთა სახალხო კომისრის მოადგილედ დანიშნულ იქნება ამს. ა. ხ. ხუმარიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის თავმჯდომარე ს. კასიანი.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი
კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 157 №-ში 1928 წ. ივლისის 8-ს.

დადგენილება ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი პერიოდის კომიტეტის კომისართა საბჭოსი.

161. ა/ქსფსრ ადგილობრივი ფინანსების დებულების 30 მუხლის „გ“ პუნქტის შეცვლის შესახებ.

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი და ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენენ:

1. ა/ქსფსრ ადგილობრივი ფინანსების 1926 წლის აგვისტოს 9-ს დებულების (ა/ქსფსრ კან. კრ. 1926 წ. მე-8 №-რი, მუხ. 697) 30 მუხლის „გ“ პუნქტი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

„გ“ გზათა სახალხო კომისარიატის ორგანოების კუთვნილი შენობები, სარკინისგზო და წყალსავალი ტრანსპორტისათვის მიჩენილ მიწებზე მდებარე, რაც აღნიშნული ორგანოების მიერ უშუალოდ გამოიყენება ტრანსპორტის საექსპორტაციო საჭიროებისათვის ან ტრანსპორტის მუშათა და მოსამსახურეთა საცხოვრებლად.“

ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე ს. კასიანი.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიაზა

ა/ქ. ცენტრალ. აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი ა. შავერდოვი.

1928 წ. ივლისის 4. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტოკა“-ს 158 №-ში 1928 წ. ივლისის 10-ს.

დადგენილება № 53 ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოსი.

162. სახელმწიფო და კოოპერატიულ საწარმოთა, დაწესებულებათა და საწყობთა საგაჭრო დარგის იმ მოსამსახურეების მატერიალური პასუხისმგებლობის შესახებ, რომელთაც მინდობილი აქვთ ქონებრივი ფასეულობა.

ა/ქსფსრ სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. უკეთუ სახელმწიფო და კოოპერატიულ საწარმოთა, დაწესებულებათა და საწყობთა, აგრეთვე ტრესტებისა და სახელმწიფო და კოოპერატიული კაპინ ტალის უპირატესი მონაწილეობით მომქმედი შერეული სააქციო საზოგადოებების საწარმოთა საგაჭრო დარგის ის მოსამსახურენი,—რომელთაც მინდობილი აქვთ, სათანადო პასუხისმგებით, ქონებრივი ფასეულებანი, მათ შორის ბითუმი და ცალბითი ვაჭრობისათვის დანიშნული სასაქონლო ფასეულებანიც,—ზიანს მიაყენებენ.

სახელმწიფო და კონკრეტულ ქონებას, ეს ზიანი ანაზღაურებულ უნდა იქნეს სრულად სამოქალაქო სარჩელის წესით შემდეგ შემთხვევაში:

ა) როდესაც დამქირავებელს მიეყენება ზარალი დაქირავებულისათვის სა-თანადო პასუხისმგებით შესანახად ან სხვა მიზნით გადაცემული სასაქონლო ფასე-ულობის დაკლების გამო, უკეთუ ეს დანაკლისი აღმატება იმ ნორმას, რაც აუ-ცილებლად განსაზღვრულ უნდა იქნეს მხარეთა შეთანხმებით, ვაჭრობის სახალხო კომისარიატის საორგანიზო დანაკლისების მხედვით, და უკეთუ, ამასთანავე, გა. მორკვეულია, რომ სავაჭრო დარგის მოსამსახურე თავის მოვალეობას დაუდევრად ეკიდებოდა;

ბ) როდესაც სავაჭრო დარგის მოსამსახურე არასათანადოდ დახარჯავს მისთვის სამეურნეო საჭიროებისათვის მინდობილ თანხას ან არ დააბრუნებს ამ თანხის არადასახარჯულ ნაწილს;

გ) როდესაც დამქირავებელს მიეყენება მატერიალური ზიანი სავაჭრო დარგის მოსამსახურის არაწესიერი მოქმედებით, რამაც გამოიწვია ის გარემოება, რომ დამქირავებელი იძულებული იყო ზედმეტი გადახეადნა (ჯარიმა, საურავი და სხვ.), ან გამოიწვია მატერიალური ზიანი მით, რომ ფულადმა დოკუმენტებმა დაპ-კარგეს ფასეულობა მოთავს ან ნაწილობრივ:

დ) როდესაც დამქირავებელს მიეყენება ზარალი სავაჭრო დარგის მოსამსა-ხურის ისეთი მოქმედებით, რისთვისაც იგი დევნილ უნდა იქნეს სისხლის სამარ-თლის წესით ან სადისციპლინო სასამართლოს წესით.

2. ასანაზღაურებული ზიანის ოდენობის გამორკვევის დროს სასამართლო ორგანომ ანგარიშში უნდა მიიღოს არა მარტო მიეყენებული ზარალი, არამედ აგრეთვე ის კონკრეტული ვითარება, რომელშიაც ეს ზარალი იქნა მიეყენებული, და თანაც სავაჭრო მოსამსახურის მატერიალური მდგომარეობა. არ შეიძლება პასუხისმგებლობა დაეკისროს მშრომელს ისეთი ზიანისათვის, რაც ნორმალურ საწარმოო-სამეურნეო რისკის კატეგორიის უნდა მიეკუთვნოს; აგრეთვე არ შეი-ძლება დამქირავებლის მიერ ხელიდან გაშვებული გამოსარჩენის გადახდევინება.

3. სავაჭრო დარგის მოსამსახურესთან დადებულ შრომის ხელშეკრულებაში მოთავსებულ უნდა იქნეს შეთანხმება ზიანის ამა დადგენილების წესისამებრ ანაზღაურების შესახებ.

4. დაევალოს ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატს შეიმტებოს და გა-მოსცეს, ამა დადგენილებისთან შეფარდებით, წესები ზიანის ანაზღაურების შე-სახებ—ამ წესების სავაჭრო დარგის მოსამსახურეთა ანგარიშგასწორების წიგნა კში მოსათავსებლად.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე შ. ელიავა.

ა/კსფსრ სახალხო კომისართა საბჭოს საქმეთა მმართველი ნ. ხოკოლოვსკი.

1928 წ. ივლისი 14. ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 158 №-ში 1928 წ. ივლისის 10-ს.

**დადგენილება № 93 პ/კსფსრ შრომის სახალხო
კომისარისათვის.**

1928 წ. ივნისის 20.

- 163.** დროებითი შრომის უუნარობის გამო განათლების დარგში მომუშავეთათვის არდაღეგების დროის განმავლობაში დახმარების მიცემის შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

შემოლებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წ. მაისის 10-ს თარიღისა და 319 №-ის დადგენილება „დროებითი შრომის უუნარობის გამო განათლების დარგში მომუშავეთათვის არდაღეგების დროის განმავლობაში დახმარების მიცემის შესახებ.“

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სოციალური დაზღვევის

მთავარ სამმართველოს უფროსის მოადგილე თუშიშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია კოსტ.“-ს 159 №-ში 1928 წ. ივლისის 11-ს.

**დადგენილება № 102 პ/კსფსრ შრომის სახალხო
კომისარისათვის.**

1928 წ. ივლისის 6

- 164.** „რკინის გზისა და წყალსავალი გზის ტრანსპორტზე სოციალური დაზღვევის გადასახადის გამოსაანგარიშებლად სამუშაო ხელფასის ცნების განმაზღვრავი დადგენილების მე-2 მუხ. „ე“ პუნ. გაუქმების თაობაზე“ სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს მიერ გამოცემული დადგენილების ა/კსფსრ-ში სამოქმედოდ შემოლების შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

შემოლებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წლის აპრილის 26-ს თარიღისა და 326 №-ის დადგენილება „რკინის გზისა და წყალსავალი გზის ტრანსპორტზე სოციალური დაზღვევის გადასახადის

გამოსაანგარიშებლად სამუშაო ხელფასის ცნების განსაზღვრის თაობაზე” გამოცემული დადგენილების №-2 მუხლის „ე“ ჰუნძტის გაუქმების შესახებ (გამოქვეყნებულია „ტრუდ“-ის 144 №-ში 1928 წ. ივნისის 23-ს).

ა/კ. შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის სოც. დაზღვ. მთავარ
სამმრთვ. უფრ. მოადგილე თუშიშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 159 №-ში 1928 წ. ივლისის 11-ს.

დადგენილება № 103 ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარისათვეს.

1928 წ. ივლისის 6.

165. შრომის გმირთათვის და გარდაცვალებულ ან უგზოუკვლოდ
დაკარგულ შრომის გმირთა ოჯახის წევრთათვის პენსიის
დანიშვნის წესის შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარისტი ადგენს:

1. შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარისატან არსებული სოციალური დაზღვევის საკავშირო საბჭოს 1928 წ. მაისის 10-ს თარიღისა და 327 №-ის ინსტრუქცია „შრომის გმირთათვის და გარდაცვალებულ ან უგზოუკვლოდ დაკარგულ შრომის გმირთა ოჯახის წევრთათვის პენსიის დანიშვნის წესის შესახებ“ (გამოქვეყნებულია გაზ. „ტრუდ“-ის 147 №-ში 1928 წლის ივნისის 27-ს).

2. ამა დადგენილებაში აღნიშნული ინსტრუქციის 1-ლი მუხლი უნდა იხელმძღვანელებოდეს ა/კსფსრ ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ „შრომის გმირთა შესახებ“ 1927 წ. ოქტომბრის 25-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების (ა/კ. შრ. სახ. კ-ტის შრომის კანონმდ. „ვესტნიკ“-ის 1927 წ. 21 №-რი) 1-ლი მუხლთან შეფარდებით.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

ა/კსფსრ შრ. სახ. კ-ტის სოციალური დაზღვევის
მთავარი სამმართვ. უფროსის მოადგილე თუშიშვილი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 159 №-ში 1928 წ. ივლისის 11-ს.

**დადგენილება № 105 ა/კსფსრ შრომის სახალხო
კომისარიატისა.**

1928 წ. ივნისის 13.

166. „სამხედრო სამსახურში გაწვეულ და სამხედრო სამსახურში მყოფ მუშათა, მოსამსახურეთა და უმუშევართათვის შრომისა და სოციალური დაზღვევის დარგში მისაცემი შეღავათების ინსტრუქციის შეცვლისა და დამატების თაობაზე“ სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის მიერ 1928 წლის ივნისის 27-ს თარიღით გამოცემული დადგენილების ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარიატი ადგენს:

შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ ა/კსფსრ ტერიტორიაზე სსრკ შრომის სახალხო კომისარიატის 1928 წ. ივნისის 27-ს თარიღისა და 363 №-რის დადგენილება „სამხედრო სამსახურში გაწვეულ და სამხედრო სამსახურში მყოფ მუშათა, მოსამსახურეთა და უმუშევართათვის შრომისა და სოციალური დაზღვევის დარგში მისაცემი შეღავათების ინსტრუქციის შეცვლისა და დამატების შესახებ“

ა/კსფსრ შრომის სახალხო კომისარი იაშვილი.

საერთო-საორგანიზაციო განყოფილების გამგე ათაბეკოვი.

გამოქვეყნებულია „ზარია ვოსტოკა“-ს 162 №-ში 1928 წ. ივნისის 14-ს.